

ІІІ СЕКЦІЯ:**БАГАТОРІВНЕВЕ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ**

*Людмила Кормич,
доктор історичних наук., професор
Національний університет «Одеська юридична академія»,*

*Анатолій Кормич,
кандидат історичних наук., доцент
Національний університет «Одеська юридична академія»*

**ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: ПІДГОТОВКА КАДРІВ
ДЛЯ ВІДБУДОВИ ДЕРЖАВИ**

Актуальність теми визначається тим, що кадровий потенціал виступає в якості суб'єкта, спроможного приймати життєво важливі для суспільства рішення, а також організувати ефективний процес їх виконання. Тому реформи управління становлять центральну ланку суспільних трансформацій. В свою чергу, успіх таких реформ напряму пов'язаний з якістю кадрів, задіяних в їх впровадженні. Тобто, підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації виступають важливою складовою сучасної кадрової політики. А щоб якомога скоріше подолати наслідки руйнівної війни РФ проти України, що переживає наша держава, ці питання матимуть особливе значення. І опікуватись ними вже сьогодні має національна система освіти.

Враховуючи все це, можна сформулювати мету даної роботи: висвітлити нові тенденції кадрової політики, узагальнивши досвід ряду моделей успішної її реалізації в окремих країнах світу, та показати як вони відтворюються в національній практиці при підготовці кадрів в національній системі освіти та які перспективні завдання має розв'язувати ця система.

Окремі питання реформування управління на різних рівнях, аналізу європейського досвіду стратегічного планування, управління проектами, менеджменту організації тощо досліджувались в роботах багатьох зарубіжних

та вітчизняних авторів в площині політики, економіки, права, педагогіки. Ці питання розглядали, зокрема, такі дослідники як: Вюртенбергер Т., Гессер А., Гладій В., Грицяк І., Жовнірчик Я., Борденюк В., Костенок І. та інші. Однак динаміка вдосконалення кадрової політики та впровадження інновацій в ній потребує продовження вивчення багатьох параметрів, що характеризують зміни, які відбуваються.

Подальше дослідження має враховувати висновки попередників та спиратись на застосування комплексу загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема таких як: системний аналіз, структурно-функціональний аналіз, порівняльний аналіз, моделювання та ін

Розуміння освітнього контенту кадрової політики допоможе скорегувати підготовку кадрів, здатних створити ефективну платформу успішного реформування всіх сфер життєдіяльності соціуму. Тому передові країни світу ставлять перед собою комплексні завдання формування та реалізації інноваційної кадрової політики, яка забезпечить, перш за все, інноваційний економічний розвиток та ефективне управління. Наприклад, один з локомотивів Євросоюзу – Німеччина сформулювала амбітне завдання здійснити “Четверту промислову революцію”, активно впроваджуючи технології п’ятого покоління. А “Цифрова стратегія до 2025 року”, прийнята Федеральним міністерством економіки та енергетики, передбачає покриття сучасним мобільним зв’язком всієї території Німеччини. На вирішення таких завдань потрібні і кошти, і, головне, професійно якісні кадри, відповідальні за результат.

Саме в даному аспекті слід аналізувати можливості системи освіти, передусім вищої, стати невід’ємною частиною трансформаційного демократичного процесу, адаптуватись до нових запитів і викликів, відповідати потребам сучасного етапу цивілізаційного розвитку.

Це стосується різних аспектів підготовки кадрів, наприклад, визначення їх ролі у формуванні стратегій розвитку, аналізу тактики сучасного управління, оцінки оперативності реагування на запити інформаційного суспільства.

Адже процес підготовки кадрів повинен сформувати компетенції та орієнтуватись на програмні результати навчання, які забезпечать відповідність якості підготовки сучасним запитам роботодавців, зробить фахівців затребуваними на ринку праці, підготує їх до виконання своїх функцій з використанням інноваційних технологій і, головне, сформує у них навички та вміння для подальшого фахового вдосконалення, реалізуючи концепцію навчання протягом життя.

Україна не може залишатись осторонь таких процесів, щоб бути конкурентоспроможною, здатною відстоювати свої національні інтереси на зовнішньополітичній арені та забезпечувати суспільні потреби у внутрішньополітичному просторі. Слід визнати, що Міністерство цифрової трансформації України з 2020 року почало активно впроваджувати інноваційні проекти стосовно різних сфер: управління, енергетики, системи охорони здоров'я тощо. Але цифровізація потребує значних інвестицій, при цьому приватний сектор, попри зацікавленість, не здатен забезпечити їх в достатньому обсязі без реальної підтримки держави. Пілотні проекти таке завдання не вирішують. Адже за підрахунками німецьких вчених тільки на повне покриття всієї території Німеччини сучасним мобільним зв'язком необхідно понад 15 млрд. євро, при тому, що реальне покриття вже становить понад 75%. В Україні ж площа майже вдвічі більша при набагато менших масштабах існуючого, навіть на момент початку повномасштабного вторгнення РФ, інтернет покриття. А враховуючи той факт, що російський агресор несе не лише трагедію людських жертв, а й знищує інфраструктуру нашої держави, намагаючись ракетними обстрілами досягати різних територій України, тож і витрати значно перевищать даний розрахунок, обумовлюючи потребу і державної, і міжнародної підтримки.

Вирішення завдань відновлення і відбудови потребуватиме максимальної акумуляції ресурсів. Тож за відсутності шансів великих державних інвестицій в інноваційне просування України на даному етапі, саме система освіти може виступати прикладом та стимулом для ефективного впровадження

інноваційних підходів щодо формування та реалізації сучасної кадрової політики.

Бо навіть в існуючих умовах заклади вищої освіти переорієнтувались на підготовку фахівців з перспективних напрямів розвитку країни та світу і на впровадження інноваційних технологій в процес підготовки кадрів. Передусім, це стосується сфери управління, де увага акцентується на публічному управлінні і адмініструванні, управлінні проектами, менеджменті організації, антикризовому менеджменті, кібертехнологіях, кібербезпеці та інших сучасних фахових напрямках. Також розширились можливості включення в освітній процес завдяки on-lain ресурсам: використання платформ zoom, moodle; розміщення навчальних матеріалів в репозитаріях бібліотек навчальних закладів, створення електронних бібліотек, організація навчальних тренінгів за участі зарубіжних фахівців в on-lain режимі, проведення інтернет конференцій та вебінарів тощо.

Професорсько-викладацький склад та науковці вищих закладів освіти долучаються до новітніх наукових розробок, що стосуються інновацій в теоретичному та прикладному аспектах. Ліцензійні вимоги до викладацького складу сприяють цьому, стимулюючи високий рівень їх фахової науково-дослідної роботи.

Підвищенню якісних показників освітніх послуг має сприяти діяльність такої інституції як Національна академія педагогічних наук України, спроможна вирішувати важливі соціокультурні проблеми. Також важливу роль має відігравати Комітет з питань науки, освіти та інновацій, вдосконалюючи правову базу розв'язання всього комплексу проблем кадрової політики.

Таким чином можна зробити висновок, що Україна, маючи можливість засвоїти сучасні світові тренди інноваційного розвитку, активно включається в процеси їх практичного втілення. Передусім, це стосується реалізації кадрової політики в аспекті підготовки кадрів, орієнтованих на впровадження інновацій. Інтеграція України в європейський та світовий освітній та дослідницький простір в контексті інновацій сприятиме успішному впровадженню імперативу:

освіта – наука – виробництво. І ми зможемо завдяки якісно підготовленим кадрам в короткі терміни відродити потенціал нашої держави та успішно реалізувати стратегії євроінтеграції України.

Список використаних джерел:

1. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України [Ел. ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537/>
2. Головні тренди в освіті [Ел. ресурс]. – Режим доступу: https://www.eduget.com/news/golovni_trendi_v_osviti-819
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно – аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., ін; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с. – [Ел. ресурс] – Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html>.

Світлана Наумкіна,

доктор політичних наук, професор

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЇЇ НОВОМУ ВИМІРІ 2022

Реальність, в якій опинилися громадяни України 24 лютого 2022 року, обумовила розвиток політичної діяльності у її новому вимірі – «військово-політичному».

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації Указом Президента № 64/2022 від 24 лютого 2022 року на підставі пропозиції РНБіО, відповідно до п.20 ч.1 ст.106 Конституції України та Закону «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено воєнний стан. Відтак, фактом є те що тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені ст. 30 – 34, 38, 39, 41 – 44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що